

โครงการ “สร้างนักวิจัยรุ่นใหม่” (ลูกไก่)

๑. หลักการและเหตุผล

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ในฐานะหน่วยงานกลางระดับชาติทำหน้าที่ส่งเสริมประสานงาน และพัฒนาระบบวิจัยของชาติตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติด้วยความร่วมมือของหน่วยงาน และภาคีเครือข่ายทั้งในระดับนโยบายและปฏิบัติการซึ่ง วช. ได้เริ่มพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทั้งภาครัฐ เอกชนโดยได้ดำเนินการโครงการสร้างนักวิจัยต้นกล้าวิจัย ระหว่างปี ๒๕๕๒-๒๕๕๖ ได้ผลิตนักวิจัยรุ่นใหม่ จำนวน ๕๖๗ คน

ในการพัฒนานักวิจัย ที่ผ่านมายังไม่สามารถเพิ่มนักวิจัยให้มีจำนวนมากอย่างรวดเร็ว อีกทั้งต้องพัฒนาให้นักวิจัยที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นนั้น มีคุณภาพและสามารถนำการวิจัยมาประยุกต์ใช้สู่การใช้ประโยชน์ในระดับประเทศหรือพื้นที่ ดังนั้น ในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ เพื่อเร่งรัดการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การวิจัยที่ ๔ การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมและบุคลากรทางการวิจัย ภายใต้ นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) วช. จึงมีการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม “วิทยาการหลักสูตรการพัฒนานักวิจัย” (แม่ไก่) โดยจัดทำหลักสูตร เพื่อใช้ในการฝึกอบรม นักวิชาการ นักวิจัย วิทยาการฝึกอบรม และผู้สำเร็จการฝึกอบรมหลักสูตรนักวิจัยจาก วช. เช่น ต้นกล้าวิจัย ตลอดจนบุคคลจากภาคส่วนอื่นๆที่เหมาะสม ซึ่งสรรหาและคัดเลือกโดยมหาวิทยาลัย/หน่วยงานที่ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการกับ วช. ให้เป็นวิทยาการที่มีความรู้ ความสามารถ และดำเนินการจัดฝึกอบรม เพื่อพัฒนานักวิจัย และเป็นเครือข่ายวิทยาการจัดการฝึกอบรมร่วมกับ วช.

สำหรับการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ วช. ได้ทำความร่วมมือกับมหาวิทยาลัย/หน่วยงานที่มีความพร้อมในการจัดฝึกอบรม วิทยาการหลักสูตรการพัฒนานักวิจัย โดยได้ทำความร่วมมือกับ ๘ มหาวิทยาลัย ดังนี้ มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง และมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี โดยได้ดำเนินการจัดการฝึกอบรมเพื่อสร้างวิทยาการหลักสูตรการพัฒนานักวิจัยให้มีความสามารถนำหลักสูตรไปจัดการฝึกอบรมสร้างนักวิจัยได้ ซึ่งในเบื้องต้นมีผู้ผ่านการฝึกอบรมจากโครงการดังกล่าวทั้งสิ้น ๔๔๒ คน

ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ วช. มีแผนการดำเนินการจัดฝึกอบรมโครงการ “สร้างนักวิจัยรุ่นใหม่” (ลูกไก่) ให้ได้จำนวน ๕,๐๐๐ คน โดยใช้วิทยาการที่ผ่านการฝึกอบรม “วิทยาการหลักสูตรการพัฒนานักวิจัย” ที่มีความพร้อม และเชี่ยวชาญในหมวดวิชาต่าง ๆ ในการฝึกอบรมสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ ภายใต้ความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่มีจุดเน้นในการสร้างสรรคงานวิจัยเพื่อรับใช้สังคม วช. และมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีจึงได้จัดทำโครงการสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ด้านการวิจัยให้กับบุคลากรของมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาเครือข่าย โดยโครงการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยใหม่นี้เป็นกลยุทธ์หนึ่งของการพัฒนาบุคลากรวิจัยของมหาวิทยาลัย โดยโครงการดังกล่าวมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ภายใต้กรอบแนวคิดที่ว่าสภาพบริบททั้งภายในและภายนอกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้มหาวิทยาลัยต้องปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์ดังกล่าว โดยเฉพาะการทำงานวิจัย นักวิจัยต้องได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลการทำงานให้ก้าวไปข้างหน้า พร้อมกับการเติบโตของมหาวิทยาลัย และผลงานวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรของมหาวิทยาลัย นักศึกษา ชุมชน สังคมและประเทศชาติต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความรู้ ความเข้าใจ และเรียนรู้ประสบการณ์เกี่ยวกับการวิจัย เพื่อการพัฒนาประเทศ

๒.๒ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สามารถจัดทำข้อเสนอการวิจัยได้

๒.๓ เพื่อบูรณาการเครือข่ายนักวิจัย จากหน่วยราชการ องค์กรการวิจัยต่าง ๆ ให้เข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

๓. โครงสร้างหลักสูตร

ประกอบด้วยภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และภาคกิจกรรมเสริมหลักสูตร รวม ๔๐ ชั่วโมง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๓.๑ ภาคทฤษฎี ประกอบด้วยเนื้อหา จำนวน ๑๔ ชั่วโมง ดังนี้

๓.๑.๑ ปรัชญาการวิจัย และจรรยาบรรณการวิจัย ๑ ชั่วโมง

๓.๑.๒ การกำหนดโจทย์การวิจัยแบบบูรณาการที่สอดคล้องกับนโยบาย การวิจัยของประเทศ ตามบริบทของชุมชน และงานตามภารกิจหลัก ๒ ชั่วโมง

๓.๑.๓ การทบทวนวรรณกรรมและกรอบแนวคิด การสังเคราะห์วรรณกรรม ๓ ชั่วโมง

๓.๑.๔ การออกแบบการวิจัย ๘ ชั่วโมง

๑) รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ การสุ่มตัวอย่างและการวิเคราะห์ข้อมูล ๔ ชั่วโมง

๒) รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ การเลือกตัวอย่างและการวิเคราะห์ข้อมูล ๔ ชั่วโมง

๓.๑.๕ การวัด การสร้างเครื่องมือ ๓ ชั่วโมง

๓.๑.๖ หลักการเขียนข้อเสนอการวิจัย ๒ ชั่วโมง

๓.๒ ภาคปฏิบัติ ประกอบด้วยเนื้อหา จำนวน ๑๔ ชั่วโมง ดังนี้

๓.๒.๑ กำหนดโจทย์ และบูรณาการความคิดร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม เพื่อกำหนดปัญหาวิจัยในแต่ละพื้นที่ และสรุปการกำหนดโจทย์วิจัย คำถามวิจัย และวัตถุประสงค์การวิจัย ๒ ชั่วโมง

๓.๒.๒ ฝึกปฏิบัติเขียนทบทวนวรรณกรรมและกรอบแนวคิด การสังเคราะห์วรรณกรรม ๒ ชั่วโมง

๓.๒.๓ ฝึกปฏิบัติออกแบบการวิจัย ๘ ชั่วโมง

๓.๒.๔ ฝึกปฏิบัติเขียนข้อเสนอการวิจัยกลุ่ม ๓ ชั่วโมง

๓.๒.๕ นำเสนอข้อเสนอการวิจัยกลุ่ม ๓ ชั่วโมง

๓.๒.๖ การเขียนและปรับแก้ข้อเสนอการวิจัย ๓ ชั่วโมง

๓.๒.๗ บูรณาการความรู้และการสร้างเครือข่ายวิจัยจากการอบรม ๑ ชั่วโมง

๓.๓ กิจกรรมอื่น ๆ จำนวน ๒ ชั่วโมง

ปฐมนิเทศ แนะนำสมาชิก ปัจฉิมนิเทศ รับวุฒิบัตร และพิธีปิดการฝึกอบรม

๔. วิธีการฝึกอบรม

๔.๑ การบรรยายและอภิปราย

๔.๒ ฝึกปฏิบัติ และทำกิจกรรมร่วมกัน

๔.๓ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

